
Herren samlar ihop våra tankar

Predikan av pastor Göran Appelgren

(Läsningar: Luk 5:1-11; UF 513; AC 10022:2. Se sista sidan!)

“Jesus satte sig ner och undervisade folket från båten. När han hade slutat tala, sade han till Simon: ‘Far ut på djupt vatten och lägg era nät till fångst’.”

Luk 5:3,4

Söka nya vägar

Dagens berättelse från Lukas handlar om motgång och framgång, om människor som kämpar och söker nya vägar. Det är en berättelse ur livet, som på ett djupare plan handlar om varje människas rörelse framåt i hennes andliga utveckling.

Jesus med en stor skara, sedan med några få

Vi möter Jesus alldeles i början av Hans verksamhet. Människor har låtit sig döpas av Johannes Döparen, och nu kommer den som Johannes sa var ”större än han”. Jesus befann sig i de trakter där Han hade vuxit upp. Han hade sitt hem i Kapernaum, inte långt från platsen, där händelsen i dagens text utspelade sig, vid Gennesarets sjö. Många människor hade hört talas om Honom och om vad Han kunde göra.

Först möter vi Honom på det sättet, tillsammans med många människor som lyssnar på Honom. Han ”steg i en av båtarna, den som tillhörde Simon” och därifrån ”undervisade folket”.

Nästa steg är när Jesus vänder sig bort från den stora skaran och talar med några få människor, först Simon, alltså Petrus och sedan några till.

Männen som vi möter här är fiskare, Simon, hans medhjälpare, Jakob och Johannes, fyra personer i allt.

De här människorna har varit med om mycket ute på den stora sjön. Det var ett tungt och riskfyllt arbete. De måste ha haft uthållighet, fysisk styrka och skicklighet på många områden.

Lydnad, uppvaknande

Just den här dagen, eller morgonen, hade de haft motgångar. Ingen fisk hade fångats. Just därför var de kanske tröttare än andra gånger. Det är då som den här mannen som de hört talas om, just hört undervisa dem, som uppmanar dem att åka ut IGEN och fiska!!! ‘Far ut på djupt vatten och lägg era nät till fångst.’ Simon börjar med en ursäkt som vi kan ha all förståelse för: ‘Mästare, vi har arbetat hela natten och inte fått något.’ Han gav efter i alla fall – möjligen för att han just hade hört Jesus undervisa från hans båt, så han sa: ‘Men på din befallning vill jag lägga ut näten.’ Eller mer ordagrant: efter dina ord, enligt dina ord vill jag lägga ut igen.

Det som sedan utvecklas blir en fullkomlig överraskning för Simon Petrus och de andra. Efter en natt av helt misslyckat fiske får de näten överfulla. Perus sätter samman närvaron av Herren samt Hans ord med vad som skedde. Han för-

stod att något mycket speciellt hade hänt med honom. Berättelsen gör ett lyft från en vardaglig berättelse till en andlig berättelse. Varför skulle Petrus annars använda religiösa ord: 'Gå bort ifrån mig, Herre, jag är en syndig människa.'

Ja, det är en andlig berättelse om stora steg framåt. På morgonen hade de kommit tillbaka efter en natt utan någon lycka med fisket. Några timmar senare "drog de upp båtarna på land, lämnade allt och följde Jesus."

De började som fiskare, men i slutet tog de steget in i ett helt annat liv!!

Fiskarna och nätet

Förutom Herren själv och männen som var fiskare, så är det två saker till som är centrala i berättelsen – fiskarna i sjön och näten.

Den Himmelska läran ger oss de kunskaper vi behöver för att förstå bildspråket eller motsvarigheterna som vi också kallar dem.

Allt i Ordet beskriver skeenden i vårt sinne och den förändring som sker från ett liv utan närhet till Gud och till ett liv där Gud finns med. Sinnet består av förstånd och vilja (se AC 10044:1), och allting i Ordet kan kopplas samman med dessa två själsförmögenheter. Det är förståndet som det handlar om i första hand idag.

Tänk på hur många olika sorters fiskar det finns i världens sjöar och hav, och hur många! Det är en bild för alla tänkbara tankar som kan strömma igenom huvudet på ett – ska vi säga – osorterat sätt. Havet är en nästan oändligt stor plats där en enskild fisk inte har något större inflytande.

Om vi ser fiskarna som tankar som flyter omkring i vårt huvud, eller säg i minnet, så finns det ingen enskild tanke som riktigt gör någon nytta för oss.

I somras, när vi var på en långgrund badstrand, lyckades barnen fånga en liten, liten fisk med bara handen. Det var bara en fisk och den var mycket liten, och den hade inte alls räckt som föda åt oss.

Tankarna i det mänskliga sinnet är utspridda jämförelsevis små och har ingen kraft eller koncentration var och en för sig. Med fiskar i nätet blir det en samlad kraft. De blir nyttiga som föda. När tankarna samlas, får de kraft. De verkar tillsammans och de leder förståndet åt rätt håll.

Utan Herren fick de ingen fångst. Med Herren i våra liv, kan vi samla tankarna till ett rätt tänkande över hur vi ska leva våra liv.

En utveckling

Om vi tittar på texten igen och försöker se utvecklingen, så ser vi Jesus stå vid sjön Gennesaret och folket tränga sig in på honom för att höra Guds röst.

Han fick se två båtar. De som fiskade hade lämnat båtarna och höll på att skölja näten. Jesus steg då i en av båtarna. Båt står för lära. Jesus "undervisade från läran." (UF 514) Det var två båtar. Vi kan tänka på sanningar för förståndet eller tron, och på sanningar för viljan eller de goda gärningarna. Herren valde båten som tillhörde Simon, som står för tron. Jesus undervisade om läran om trons första. Jesus bad Simon lägga ut lite från land. Sedan undervisade Han folket från båten.

Sedan sade han till Simon: 'Far ut på djupt vatten och lägg era nät till fångst.'

Från att ha undervisat förståndet kommer Herren kommer in i människans liv och vilja. Simon svarade: 'Mästare, vi har ... inte fått något, men på din befall-

ning vill jag lägga ut näten.' Vi ser prov på lydnad, en viktig del av en äkta tro – att lyda Herren trots protester från det yttre, vanliga jaget.

De gjorde så och fångade en så stor mängd fisk, som fyllde båda båtarna, så att de var nära att sjunka. Inför denna förunderliga händelse föll Simon Petrus ner för Jesus och sade: 'Gå bort ifrån mig, Herre, jag är en syndig människa.' Han och alla som var med honom hade slagits med häpnad. Jakob och Johannes fiskade i lag med Simon. Dessa två står för den andra sidan i vårt inre, goda gärningar.

Och nu sker det stora klivet: Jesus sade till Simon: 'Frukta inte. Härefter skall du fånga människor.' Och de drog upp båtarna på land, lämnade allt och följde honom. Hav och land är olika. På land kan man odla, bygga, stå stadigt. Läran flyttar in i livet. Människokärleken börjar verka från samlade tankar.

Olika steg i den andliga mognaden

Berättelsen handlar om olika steg i den andliga mognaden. Det har att göra med att om-forma sinnet, om-forma sättet att tänka och handla på (latin: re-formo).

- Först tänker man bara på det världsliga och vad som är bra för en själv.
- Sedan gör man samma sak men vid en smula tro på ett Gud finns med i ens liv.
- Till sist blir man övertygad om, att livet handlar om att leva och verka på ett sådant sätt att man blir ett vittnesbörd om var all levande kraft kommer från.

Natt

De som fiskade höll på att skölja näten. Vi kan föreställa oss hur besvikna de var. "Mästare, vi har arbetat hela natten och inte fått något." (Luk 5:5) Ofta finns detta bildspråk i Ordet. Något sker under natten, och det leder inte till något resultat. Med siktet inställt på det som kretsar kring en själv, så är ens liv en natt.

Undervisning

Nästa steg är när Herren – efter att ha undervisat – uppmanar Simon, alltså Petrus, att lägga ut näten. "De fångade en så stor mängd fisk att näten höll på att gå sönder." (Luk 5:6) Hungriga som de var kan vi förstå att de blev glada, förvånade och förundrade över varför det gick så bra, efter att ha lyssnat på Herren och ha lytt hans uppmaning. Simon Petrus fick en ny förståelse. "Han och alla som var med honom hade slagits med häpnad över den fångst de hade fått." (Luk 5:9) Men det handlade fortfarande om vad som var bra för honom och hans fiskarkamrater.

Bortom sig själv

Det tredje steget antyds bara i dagens berättelse. "Jesus sade: 'Frukta inte. Härefter skall du fånga människor.' Och de drog upp båtarna på land, lämnade allt och följde honom." (Luk 5:10,11) Det handlar om ett perspektiv utanför dem själva. De lämnade två saker, både en viss självupptagenhet och den praktiska sysslan de kände sig så hemma med. De gick två saker till mötes: dels att använda sina liv för något utanför och bortom dem själva, dels en till det yttre sett otrygg tillvaro under ledning av en människa de bara kunde ana vem Han var.

De tre stegen

Alltså: det börjar med att man tror att man kan klara allt själv, men det blir till en besvikelse. "De sanningar som människan inhämtat, bör invigas i och förbindas med det goda, och de kan inte invigas i och förbindas med det goda, så länge som den naturliga människan håller fast vid själv- och världskärlekens ondskor." (AC 5270:2)

Men något gör att man börjar släppa in Gud, och det sker en stor, stor förändring. "HERRENS undervisning ... ger själen nytt liv." (Ps 19:8)

Och till sist börjar man förstå att Guds gåva inte bara är till för mig utan ska delas med andra.

Det här är något som tar tid. Så här står det i Nya Kyrkans Skrifter:

"En människa som omdanas och pånyttföds så att kyrkan kan finnas inom henne, omdanas och pånyttföds undan för undan ... och det sker i den mån det onda och falska från födsel och arv inom henne avlägsnas. Detta sker inte på ett ögonblick utan under en stor del av livet." (UF 650:60)

Tillämpning

Det handlar om att låta Herren verka i våra liv.

Egna lösningar, eller Herrens

Inför ett problem som just nu verkar vara olösligt, så inser man att man faktiskt är ute och fiskar på natten, alltså söker lösningar i sitt eget, inre mörker. Med en liten ansträngning kan vi höja blicken, och se att någon står därute i båten och undervisar. Vi öppnar Ordet eller tar fram en av Nya Kyrkans Skrifter, och vi hör Herren säga: "Far ut på djupt vatten och lägg era nät till fångst." (Luk 5:4) När man låter tanken höjas upp i ett himmelskt ljus, lyser Herren in, och det är oundvikligt att vi får en ny tanke som leder oss ut ur natten.

Exempel

För att ta ett exempel: Man kanske inte har vetat hur man ska bemöta en lärare i skolan, som verkar behandla ens barn orättvist. Lyssna på Herrens undervisning från båten, och kasta ut nätet igen.

Missnöje

En annan tillämpning är när vi känner oss missnöjda med något i livet. Varför är det så eller så i mitt liv? Vi kan använda dagens text och tänka tillbaka på allt som vi har fått av Herren, all fångst vi har fått, därför att vi har följt Hans undervisning. "När Simon Petrus såg det, föll han ner för Jesus och sade: 'Gå bort ifrån mig, Herre, jag är en syndig människa.'" (Luk 5:8) En nyttig insikt man kan drabbas av, är att vi faktiskt har Herren att tacka för allt gott, sant och rättfärdigt i våra liv. Och vad är mer värt än dessa gåvor från Gud. Med sådana tankar försvinner missnöjet, som egentligen bara är en lätt fernissa över det eviga livet som Herren hela tiden bygger inom oss.

Exempel

Någon kanske funderar på varför han eller hon inte har hittat sin äkta hälft här i livet på jorden. En annan kanske funderar på varför det inte blev några barn. Det finns mycket man kan känna sig missnöjd över. Tänk då tillbaka på den rika fångsten, och det som fyller sinnet med dystra tankar, försvinner därför att

det som skänker sann glädje är de förändringar av tanke och vilja som Herren ständigt verkar i oss. När vi ser det, lägger vi en mycket mindre vikt vid yttre ting.

Dela med sig

En tredje tillämpning är det som handlar om att "fånga människor" och "lämna allt och följa Herren." Många politiska budskap handlar om trygghet. Den andliga sanningen är att yttersta målet inte är en yttre trygghet utan en inre. Att leva med och följa Herren är ingen garanti för en yttre trygghet. Den inre, äkta tryggheten är att vara förbunden med Herren i sitt inre och med änglarna i himlen.

Det tredje steget handlar därför om det här: Om Herren nu har visat mig att Han kunde få mig att fånga så mycket fisk att de "båda båtarna ... var nära att sjunka" (Luk 5:7), så borde Han väl vara med i fortsättningen också och visa mig vägen. Det är ett stort steg, men det ska tas.

Exempel

Låt oss ta ett exempel: En människa har valet att flytta till en annan stad. Det känns nervöst. Det nya är okänt och det kan bli ett misslyckande. Man skulle kunna sätta sig ned och handgripligen skriva en lista på saker som hänt tidigare i ens liv, där man så tydligt sett att det varit Herren som gjort att fisket blivit rikt. Förra gången hittade en bra bostad, nya vänner och liknande saker, och man kan se att det fanns välsignelser med i allt detta. Med den insikten vågar man tänka positivt också på det som kommer. "Frukta inte", säger Herren. "Du skall fånga människor."

Här handlar det inte om saker som hur bra lägenhet man hittar eller hur bra betalt man får på det nya arbetet. Det handlar om de mänskliga relationerna på det nya stället. Guds rike handlar om att titta utanför sina egna, snäva ramar och att vilja dela sin inre människas liv med andra människor.

Man lämnar – inom rimliga gränser - en yttre trygghet och lutar sig mot en inre trygghet som bygger på eviga värden.

Samla tankarna i Herrens namn

Det tar tid att nå dit, precis som pånyttfödelsen tar tid. Medlet och målet är vilja leva för ett större sammanhang, något utanför de egna ramarna. Det är att tänka mer på andra än på sig själv. Så fungerar änglarna, och därför finns hos dem en gemenskap som består för evigt. Det är att bli människofiskare – att genom sitt exempel inspirera andra att lyssna på och följa Herren i sitt dagliga liv.

Fiskarna simmar ensamma och isolerade i havet, men när de fångas inätet samlas de och blir till nytta. Herren uppmanade Simon Petrus att åka ut och försöka en gång till – i Herrens namn, med Herren som ledare och beskyddare. Då blev det rik fångst. Därför säger Herren på ett annat ställe i evangeliet:

"Om någon förblir i Mig och jag i honom, bär han rik frukt, ty utan Mig kan ni ingenting göra." (Joh 15:5)

Amen!

Luk 5:1-11

En gång när Jesus stod vid sjön Gennesaret och folket trängde sig inpå honom för att höra Guds röst, fick han se två båtar ligga vid stranden. De som fiskade hade lämnat dem och höll på att skölja näten. Jesus steg då i en av båtarna, den som tillhörde Simon, och bad honom lägga ut lite från land. Sedan satte han sig ner och undervisade folket från båten. När han hade slutat tala, sade han till Simon: 'Far ut på djupt vatten och lägg era nät till fångst.' Simon svarade: 'Mästare, vi har arbetat hela natten och inte fått något. Men på din befallning vill jag lägga ut näten.' De gjorde så och fångade en så stor mängd fisk att näten höll på att gå sönder. Då vinkade de åt sina kamrater i den andra båten att komma och hjälpa dem. Och de kom och fyllde båda båtarna, så att de var nära att sjunka. När Simon Petrus såg det, föll han ner för Jesus och sade: 'Gå bort ifrån mig, Herre, jag är en syndig människa.' Ty han och alla som var med honom hade slagits med häpnad över den fångst de hade fått, också Jakob och Johannes, Sebedeus' söner, som fiskade i lag med Simon. Men Jesus sade till Simon: 'Frukta inte. Härefter skall du fånga människor.' Och de drog upp båtarna på land, lämnade allt och följde honom.

(Översättning: Svenska Folkbibeln)

Uppenbarelseboken förklarad, nr 513:

'Härefter skall du fånga människor.' (Luk 5:10) Att Herren valde ut dessa fiskare och sade att de skulle bli människofiskare, betecknade att de skulle samla in människor till Kyrkan. Med 'näten' som de kastade ut, och i vilka de fångade en stor mängd fisk, så att båten började sjunka, betecknades omdaningen av kyrkan genom dem, ty med 'fiskar' betecknas kunskaperna om det sanna och det goda genom vilka omdaningen sker, och näten betecknar också den stora mängd människor som skulle komma att omdanas.

Arcana Cœlestia, nr 10022:2:

All gudsdyrkan har till ändamål, att människan ska renas från ondskor och falskheter, följaktligen att i henne må inplantas godheter och sanningar från Herren och hon på så sätt ska kunna pånyttfödas vilket sker genom deras förbindelse. Deras förbindelse är himlen eller Herrens rike hos människan.

Förkortningar av Skrifterna:

AC = Arcana Cœlestia

UF = Uppenbarelseboken